

DATOS IDENTIFICATIVOS

Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria

Materia	Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria			
Código	O05G120V01301			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Reguera López de la Osa, Xoana			
Profesorado	Reguera López de la Osa, Xoana			
Correo-e	xreguera@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia abórdase o desenvolvemento e a aprendizaxe da motricidade entre os 6 e 12 anos. A motricidade desempeña un papel importante no desenvolvemento e aprendizaxe xeral do neno/a e ten repercusións na calidade de vida das persoas adultas, polo que é fundamental coñecer o proceso de desenvolvemento e aprendizaxe motora nesta etapa educativa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos			
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro			
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá			
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes			
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida			
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa			
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas			
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable			
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovala entre os estudantes			
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural			
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos			
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar			
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais			
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias			
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe			
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12			

C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C42	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
C58	Coñecer o currículo escolar da educación física
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Adquirir recursos e estratexias para a intervención óptima no proceso de aprendizaxe do desenvolvemento motor	B5	C1	D2
	B6	C5	
	B7	C6	
	B9	C7	
	B10	C8	
	B11		
	B12		
Comprender o proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor de 6 a 12 anos	B1	C1	
		C2	
		C5	
		C7	
Adquirir recursos necesarios para o deseño de tarefas acordes co nivel de desenvolvemento motor B2	B2	C2	
		C16	
		C42	
		C57	
		C58	
		C59	
		C60	
		C61	
		C62	
Coñecer e aplicar instrumentos de avaliación do desenvolvemento motor		C63	
		C65	
		C2	
		C6	
		C7	
		C61	
		C63	

Concienciar da diversidade na aula e da necesidade de atención personalizada en función da capacidade	B4 B8	
Traballar en equipo	C13	D7 D8 D9 D10 D12 D18 D19
Mellorar a capacidade organizativa e de planificación no grupo e a capacidade creativa para afrontar diversas solucións ante o mesmo problema e adaptarse a situación en cada momento.	B4	D3 D5 D6 D7 D12 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21 D22 D23

Contidos		
Tema		
Desenvolvemento e aprendizaxe motor	Conceptos xerais e modelos explicativos: comportamento motor, aprendizaxe motor e desenvolvemento motor.	
Desenvolvemento cualitativo da motricidade	Cualidades perceptivo-motrices e coordinativas. Habilidades motrices básicas. Avaliación perceptivo-motora e identificación de trastornos do desenvolvemento.	
Desenvolvemento cuantitativo da motricidade	Crecemento físico e cualidades físicas. Instrumentos de avaliación e criterios xerais de intervención.	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Lección maxistral	15	27	42
Traballo tutelado	5	12.5	17.5
Prácticas de laboratorio	21	42	63
Presentación	6	12	18
Exame de preguntas obxectivas	2	2	4
Cartafol/dossier	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Trátase de actividades co obxectivo de motivar para a materia e comprender o interese desta na súa formación: lectura de artigos e debate.
Lección maxistral	Exposición dos contidos básicos da materia utilizando recursos tecnolóxicos presentes na aula.
Traballo tutelado	O alumnado realizará diferentes exercicios relacionados cos contidos (mapas conceptuais, deseño de follas de observación, estudo de casos...)
Prácticas de laboratorio	Aplicación dos contidos teóricos a situacións prácticas, co fin de adquirir habilidades e procedementos relacionados con situacións de aprendizaxe propios da materia.
Presentación	Exposición ante os compañeiros da resolución de problemas expostos no laboratorio (deseño de actividades, aplicación de instrumentos...).

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio das docentes durante o transcurso das clases presenciais ou virtuais e durante as titorías (consultar web facultade).

Traballo tutelado	Todas as dúbidas, consultas ou achegas contarán co apoio das docentes durante o transcurso das clases presenciais ou virtuais e durante as titorías (consultar web facultade).
-------------------	--

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	Avaliarase a elaboración e exposición dunha proposta de intervención de estimulación e aprendizaxe motor en base aos resultados acadados a través dos test de estudados.	20	B1 B2 B4 B8	C1 C2	D2 D7 D9 D12 D18	
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación de as competencias adquiridas que inclúen preguntas pechas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple ou preguntas de resposta curta).	40		C1 C2		
Cartafol/dossier	Elaborarase un informe por cada unha das prácticas realizadas (10%). Presentación en formato póster dun dos tópicos que constitúen o programa de prácticas (30%).	40	B1 B2 B4	C1	D2 D12 D18	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia é imprescindible acadar o 50% en cada apartado da avaliación.

Para optar a avaliación continua e formativa da materia será imprescindible asistir a máis do 80% das clases teóricas e prácticas.

Para o alumnado non asistente ou que non acade o 80% da asistencia, a avaliación constará de dúas probas: unha de competencias teóricas (40%) e outra de competencias prácticas (60%).

Avaliación de competencias teóricas 40%	Avaliación de competencias prácticas 60%
Constará dunha proba obxectiva de competencias teóricas. O manual de referencia para esta parte é o seguinte: Granda, J. e Alemany, I. (2003). <i>Manual de aprendizaje y desarrollo motor</i> . Paidós.	Constará dunha serie de preguntas que versarán sobre os procedementos e competencias desenvolvidas nas clases prácticas.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xuño-xullo. As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade <http://webs.uvigo.es/educacion-ou/> no espazo "datos exames".

É importante a participación nas primeiras sesións da materia para comprender o proceso do seu desenvolvemento. Toda a información necesaria para superar a materia atópase na plataforma Moovi a disposición do alumnado.

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Castañer, M., & Camerino, O., **Manifestaciones básicas de la motricidad.**, Universidad de Lleida, 2006
Bruininks, R.H., **Bruininks-Oseretsky test of motor proficiency**, 2nd. ed., Evaluación de Pearson, 2005
Fernández, E., Gardoqui, M. L., & Sánchez, F., **Evaluación de las habilidades motrices básicas.**, Inde, 2007

Henderson, S.E., Sugden, D.A., & Barnett, A.L., **MABC-2 Bateria de Evaluación del Movimiento para Niños- 2.**, PsychCorp, 2012

Pino-Juste, M. R., **Diseño y evaluación de programas educativos en el ámbito social**, Alianza Editorial, 2017

Ruiz, J., **Desarrollo motor y actividades físicas**, Gymnos, 1987

Bibliografía Complementaria

Granda, J., & Alemany, I., **Manual de aprendizaje y desarrollo motor. Una perspectiva educativa.**, Paidós, 2002

Mayolas, M.C., **Un nuevo test de valoración de medida de la lateralidad para los profesionales de educación física**, 71, 14-22, 2003

Perez, L., Hernandez, F., Marín, M., & Sicília, A., **Control y aprendizaje motor.**, Síntesis, 1999

Ruiz, J., **Desarrollo de la Motricidad a través del juego.**, Gymnos, 2004

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación física e a súa didáctica na educación primaria/O05G120V01601

Outros comentarios

Os contidos desenvolvidos nesta materia constitúen o fundamento da materia de educación Física en Educación Primaria, que se desenvolverá no próximo curso. Ambas materias contribúen a adquirir un perfil para a intervención a través da motricidade e tamén para a interrelación con outras áreas, como a Expresión Musical ou a Expresión Plástica.

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).